

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

40.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 22-го Мая - 1845 - Wilno WTOREK, 22-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 16 Мая.

Государь Императоръ, 7 го Мая, въ часъ по-
полудни, изволилъ осматривать крѣпость Новогеор-
гиевскую.

Въ 4-мъ часу, того же числа, прибылъ въ сію
крѣпость Принцъ Эмилій Гессенскій, и Государь
Императоръ, вмѣстѣ съ Его Гросъ-Герцогскимъ
Высочествомъ, изволилъ объѣзжать, въ 6 часовъ по
полудни, нѣкоторыя части крѣпости, и остался
вполнѣ довольнымъ производствомъ работъ и содер-
жаніемъ крѣпостныхъ зданій.

8 го числа, въ 10 часовъ утра, Его Величество
изволилъ смотрѣть полки 2-й Бригады 9-й Пѣхотной
Дивизіи, которые найдены въ порядкѣ.

Въ часъ по полудни, Его Императорское Вели-
чество отправился въ Варшаву, куда и прибылъ въ
три часа.

Того же числа, въ 6 часовъ по полудни, Его
Величество посетилъ лагерь части войскъ 2-го Пѣ-
хотнаго Корпуса, при Бѣлявахъ.

9 го Мая, въ 12-мъ часу дня, Государь Импе-
раторъ отправился въ Православный Соборъ, гдѣ
встрѣченъ Архіепископомъ Варшавскимъ со
крестомъ и Святою водою, и отслушалъ ектенію.
Затѣмъ Его Величество осматривалъ, на учебномъ
мѣстѣ, за Понизковскимъ лагеремъ, войска, при
Варшавѣ сосредоточенныя, и изволилъ найти оныя
въ примѣрномъ порядкѣ и отличнѣйшемъ во всѣхъ
отношеніяхъ состояніи.

ВЫСОЧАЙШАЯ ГРАМОТА,

Висарію Литовской Епархіи, Преосвященному
Платону, Епископу Ковенскому.

По засвидѣтельствованію Архіепископа Литов-
скаго о ревностномъ служеніи вашемъ и неуспынныхъ
трудохъ въ исполненіи обязанностей званія вашего,
Всемилостивѣйше сопричисляемъ васъ къ ордену
Св. Анны первой степени, знаки коего, при семь
препрождаемыхъ, повелѣваемъ возложить на себя и
носить по установленію.

Пребываемъ Императорскаго Нашею милостію
къ вамъ благосклонны.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО
ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ,
14-го Апрѣля 1845 года.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 16 go Maja.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, dnia 7-go Maja, o godzinie
pierwszej z południa, raczył oglądać twierdzę Nowogeor-
giewską.

Tegoż dnia o godzinie 4-jej, przybył do tej twierdzy.
Xiaże Emili Hesski, i Cesarz Jego Mość, wraz z Jego
Wielko Xiażęcą Wysokością, o godzinie 6-jej z południa,
raczył objechać niektóre części twierdzy, i został zupełnie
zadowolonym tak z odbywających się robot, jako i z utrzy-
mania gmachów twierdzy.

Dnia 8 go, o godzinie 10-jej z rana JEGO CESARSKA
MOŚĆ raczył odbyć przegląd półków 2-jej Brygady 9-jej
Dywizji Pieszrej, które znalezione były w porządku.

O godzinie 1-jej z południa, JEGO CESARSKA MOŚĆ
udał się do Warszawy, gdzie przybył o godzinie trzeciej.

Tegoż dnia, o godzinie 6-jej z południa CESARZ JEGO
MOŚĆ zwiedził oboz części wojsk 2 go Korpusu Piechoty,
na Bielauach.

Dnia 9-go, o godzinie 12-jej, NAJJAŚNIEJSZY PAN
udał się do Prawosławnego Soboru, gdzie był spotkany
przez Arcybiskupa Warszawskiego z krzyżem i wodą
święconą, i wysłuchał litanii. Potem JEGO CESARSKA MOŚĆ
oglądał na placu musztry, za Powązkowskim obozem, ze-
brane pod Warszawą wojska, które znalazł we wzorowym
porządku i w wybornym pod wszystkimi względami stanie

NAJWYŻSZY DYPLOMAT,

Wikaremu Litowskiej Dyecezyi, Najprzewielebniejszemu
Platonowi, Biskupowi Kowieńskiemu.

Po zaświadczeniu przez Arcybiskupa Litewskiego o
gorliwej służbie waszej i niezmordowanych pracach w
wykonywaniu obowiązków waszych, Najmilościwiej po-
liczamy was do Orderu Św. Anny pierwszej klasy, którego
znaki przytęm załączone, Rozkazujemy włożyć na siebie
i nosić podług przepisów.

Zostajemy CESARSKĄ NASZĄ łaską ku wam przychylni.

Na oryginalne własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI
ręką podpisano:

НИКОЛАЙ.

St. Petersburg,
14-go Kwietnia 1845 roku.

Высочайшею Грамотою, 17-го Апрѣля. Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Святаго Равноапостольнаго Князя Владимира первой степени, Генераль отъ Инфантеріи, Членъ Военнаго Совета и Генераль-Адъютантъ *Ней-джардтъ*.

— Высочайшею Грамотою, 14-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Александра Невскаго, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ Графъ *Лаваль*.

— Оберъ-Готмаршалу Князю Николаю *Долгорукову*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Оберъ-Шенкомъ Двора Его Императорскаго Величества.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему Р. Министра Внутреннихъ Дѣлъ докладу, въ 9-й день Апрѣля, Всемилостивѣйше повелѣть соизволилъ объявить Высочайшее Его Императорскаго Величества благоволеніе состоящему въ должности Виленскаго Гражданскаго Губернатора, Статскому Совѣтнику *Жеребцову*, за благоразумныя распоряженія, при водвореніи порядка между крестьянами нѣкоторыхъ имѣній Дисненскаго уѣзда.

— Предсѣдателю Иркутскаго Губернскаго Правленія, Коллежскому Совѣтнику *Падалкъ*, Всемилостивѣйше повелѣно быть въ должности Енисейскаго Гражданскаго Губернатора, съ пожалованіемъ его въ Статскіе Совѣтники, съ старшинствомъ со дня выслуги узаконенныхъ лѣтъ въ настоящемъ чинѣ.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сѣнату, Апрѣля въ 6-й день, Всемилостивѣйше пожалованы, Коллежскіе Совѣтники: Помощникъ Главнаго Доктора Виленскаго Военнаго госпиталя Осипъ *Видовскій*, Младшій Ординаторъ Московскаго Военнаго госпиталя Семень *Грушинскій*, Кишеневскій Областный Почтмейстеръ Иванъ *Полонскій* — въ статскіе Совѣтники, и Предсѣдатель Виленской Эвангелическо-Репорматской Колегіи, Надворный Совѣтникъ Адамъ *Этко*, — Коллежскимъ Совѣтникомъ.

Въ Закавказскомъ Вѣстникѣ напечатанъ слѣдующій Приказъ Главнокомандующаго, Р. Генераль-Адъютанта Графа *Воронцова* по Отдѣльному Кавказскому и 5-му Пѣхотному Корпусамъ.

Воины Кавказскаго и 5-го Пѣхотнаго Корпуса! Принявъ, по Высочайшему повелѣнію, начальство надъ войсками на Кавказѣ, снѣшу изъяснить предъ всеми чинами обоихъ Корпусовъ, сколь высоко и цѣнно милость и довѣріе нашего Всемилостивѣйшаго Государя и честь быть начальникомъ неустрашимыхъ сыновъ Отечества, коими общалъ мать наша, Россія, столь справедливо гордится.

Сорокъ лѣтъ тому назадъ, я также началъ службу на Кавказѣ, подъ начальствомъ замечитаго Князя Цицианова, былъ съ нимъ подъ Елисаветополемъ; былъ съ храбрымъ Гуляковымъ на Алазанѣ и въ Закаталѣ; опять съ Цициановымъ при цокоревіи Имеретин; потомъ на знойныхъ поляхъ Эриванскихъ, и зимою въ снѣжныхъ горахъ Осетинскихъ. Съ молодыхъ лѣтъ я научился и привыкъ удивляться подвигамъ храбрыхъ воиновъ Кавказскихъ. Теперь предстоитъ мнѣ вновь служить съ вами. Ежели будетъ нужно сражаться съ непокорными Горцами, вы опять будете же, каковыми всегда были. Съ племенами покорными, мы будемъ вести себя мирно и дружелюбно. Жители Кавказа должны столько же любить и уважать насъ во время мира, сколько бояться въ военныхъ дѣйствіяхъ, если таковыя на себя навлекутъ. Въ этомъ состоитъ непремѣнная воля Великаго нашего Государя и мы должны и по долгу вѣрноподанныхъ и по Христіанской совѣсти быть точными исполнителями сей непремѣнной, священной воли.

Всемилостивѣйшему Государю угодно также обратитъ вниманіе на положеніе во всѣхъ отношеніяхъ храбрыхъ войскъ Его, и особенно на ихъ продовольствіе. Это будетъ лежать на моей ответственности. Мой самый пріятный долгъ будетъ свидѣтельствовать предъ Монархомъ о вашей службѣ, о вашихъ подвигахъ, и безпрестанно пецись о томъ, чтобъ вы всегда получали все, что вамъ по милости Царской положено, и чтобъ вы ни въ чемъ не нуждались.

Подлинный подписалъ:

Главнокомандующій, Генераль-Адъютантъ
Графъ *Воронцовъ*.

Керчь,
Марта 14 дня 1845 года.

Презъ Найвысшій Дипломат, 17-го Квѣтня. Генераль-Пехоты, Членекъ Рады Военной и Генераль-Адъютантъ *Ней-джардтъ*, Найлaskавіѣ мianowany Kавалеромъ Ордена Св. Рównego Апостоломъ Хієція Влoдзимієрца пiєрвсзєй klasy.

— Презъ Найвысшій Дипломат, 14-го Квѣтня. Найлaskавіѣ мianowany Kавалеромъ Ордена Св. Александра Невскаго, Rzeczywisty Radca Tajny Hrabia *Lawal*.

— Wielkiemu Marszałkowi Dworu Хієciu Nikolajowi *Dolhorukicinu*, Найлaskавіѣ rozkazano byдз Wielkimъ Podczaszymъ Dworu Jego Cesarskiej Mości.

— Jego Cesarska Mość, w skutekъ najuniższego przelożenia P. Ministra Spraw Wewnętrznych w dniu 9-m Kвѣтня, Найлaskавіѣ rozkazacъ raczył, oświadczyć Найвысше Jego Cesarskiej Mości zadowolenie zostającemu w obowiązku Wilenskiego Cywilnego Gubernatora, Radcy Stanu *Zreb-cowowi*, za rozstrpnie rozporządzenia, okazane w przywróceniu porzadku między włościanami niektórychъ majątków powiatu Dziśnieńskiego.

— Prezydentowi Irkuckiego Rządu Gubernialnego, Radcy Kollegialnemu *Palalce*, Найлaskавіѣ rozkazano byдз w obowiązku Jenisejskiego Cywilnego Gubernatora, z mianowaniem go Radcą Stanu, ze starszinstwemъ oddnia wyslужenia przepisanychъ prawemъ latъ w dotychczasowej randze.

— Презъ Найвысшій Указъ, даны Рządzącemu Senatowi 6-го Квѣтня, Найлaskавіѣ mianowani Radcy Kollegialni: Doktorowie Medycyny: Помощникъ Главнаго Доктора Виленскаго Szpitalu Wojskowego, Józefъ *Widowski* Младшій Ordynatorъ Moskiewskiego Szpitalu Wojskowego, Symonъ *Gruszynski*, Kiszeniowski obwodowy Pocztmistrzъ Janъ *Poloniski* — Radcami Stanu, i Prezydentъ Wilenskiego Ewangielicko Reformowanego Kollegiumъ, Radca Dworu *Estko*, — Radcą Kollegialnymъ.

W Zakaukaskiejъ Gazecie czytamy następną odezwę Głównodowodzącego Jenerał-Adjutanta Hrabiego *Woroncowa*, do Oddzielnego Kaukaskiego i 5-го Piechotnego Korpusu

„Wojownicy Kaukaskiego i 5-го Piechotnego Korpusu! Objawszy, z Найвысшего rozkazu, dowództwo nadъ wojskami na Kaukazie, spieszę oświadczyć w obecъ obudwa Korpusówъ, jakъ wysoko cenię łaskę i zaufanie naszego Najmiłosćiwszego Monarchy, tudzieżъ zaszczytъ byдз naczelnikiemъ nieustraszonychъ synówъ Ojczyzny, z którychъ wspólna matka наша, Rossya, takъ sprawiedliwie się chlubi.

Przedъ czterdziestu laty, ja także zacząłemъ mój zawódъ na Kaukazie, pod dowództwemъ знаменитого Хієція *Cycyanowa*; byłemъ z нимъ podъ Elizawetpolemъ; byłemъ z walecznymъ Hulakowemъ na Alazanie i w Zakatali; znowu z Cycyanowemъ przy zdobyciu Imerceji; potemъ na skwarnychъ polachъ Erywanu a zimą na sнієжныхъ górachъ Osetyńskich. Z latъ młodzieńczychъ nauczyłemъ się i przy wytkemъ podziwiać czyny dzielnychъ wojowników Kaukaskich. Teraz znowu mamъ służyć z wami. Jeśli wypadnie walczyć z niesforneю Góralami, wy znowu będziecie takimi, jakimi zawszeście byli. Z podległemi pokoleniami postępować będziemy spokojnie i po przyjacielsku. Mieszkańcy Kaukazu powinni насъ tyleżъ kochać i szanować w czasie pokoju, ile się lękać w czasie wojennychъ działań, jeśli насъ zmuszą do tego. Taka jestъ niezmienna wola Wielkiego naszego Monarchy, a my, jako wierni poddani, tudzieżъ z obowiązku chrześcijańskiego sumienia, winniśmy byдз ścisłymi wykonawcami тєј niezmienneј i świętej woli.

„Najmiłosćiwszy Monarcha raczył także zwrócić uwagę pod wszelkimъ względemъ na stanъ walecznychъ wojskъ swoichъ, a mianowicie na ichъ opatrzenie w żywność. Rzeczъ ta leżecъ ma na mojejъ odpowiedzialności. Najmiłszymъ moimъ obowiązkiemъ będzie świadczyć przedъ Monarchą o waszej służbie i o waszychъ czynachъ, i nieustannie troszczyć się o to, abyście otrzymywali wszystko co wamъ z łaski Cesarskiej jestъ wyznaczono, i aby wamъ nie zbywało na niczymъ.

Autentykъ podpisałъ:

Głównodowodzący, Jenerał-Adjutantъ Hrabia *Woroncowa*.

Керчь,
дня 14 Марца 1845 року.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 24 Мая.

Королевскимъ постановленіемъ повелѣно, принадлежачее Пруссіи, Княжество Невшателское и Валанденское, называть впредь княжествомъ Нейенбургскимъ и Валанденскимъ.

— Вся просвѣщенная публика занята теперь послѣднимъ сочиненіемъ Александра Гумбольдта, подъ заглавіемъ „Kosmos“, посвященнымъ нашему Монарху. Въ составъ сей величественной картины міра, начертанной мощною рукою и плывущей читателю, входятъ литература всѣхъ націй, критически разобранная, по всѣмъ отраслямъ. Произведенія какъ древнихъ, такъ и новѣйшихъ временъ, находятъ тамъ справедливую оцѣнку. Сочиненіе это, по мнѣнію ученой критики, принадлежитъ къ самымъ важнымъ твореніямъ нашего времени.

Познань, 28 Апрѣля.

Вчера, въ соборной церкви, происходилъ обрядъ рукоположенія Ксендза Пржилускаго, въ санъ Познанско-Гнезненскаго Архіепископа. Священнодѣйствіе совершалъ познанскій суффраганъ, Домбровскій, съ епископомъ Бродзисшевскимъ гнезненскимъ суффраганомъ, и тржеменинскимъ Аббатомъ, Марковскимъ.

— Изъ Дюссельдорфа, отъ 28 го Апрѣля, сообщаютъ слѣдующее: „Нами получено изъ достовѣрнаго источника: извѣстіе изъ Берлина, что Ихъ Королевскія Величества не поѣдутъ уже лѣтомъ въ при рейнскія провинціи, но что Король рѣшился совершить путешествіе въ западную Пруссію и въ Силезію, съ цѣлію лично убѣдиться въ опустошеніяхъ, причиненныхъ тамъ наводненіемъ, и доставить вспоможеніе пострадавшимъ.“

А в с т р і я.

Вѣна, 5 Мая.

Городъ нашъ постигнутъ ужаснымъ наводненіемъ, которое тѣмъ чувствительнѣе, что послѣдовало внезапно, и что при этомъ всего болѣе пострадали бѣдные жители предмѣстій. 24-го Апрѣля, въ 4½ часа по полудни, пролилась туча надъ форштатами Дорбахъ и Гернальсъ, съ такою силою, что въ ту же минуту канавы превратились въ быстрые потоки, и вскорѣ какъ вышесказанные форштаты, такъ равно многія близлежащія площади и улицы залиты были водою вышиною въ три фута; нѣкоторые дома, находившіяся на низменныхъ мѣстахъ, стояли въ водѣ на 5½ футовъ. Немедленно посланы были лодки для помощи; въ нѣкоторыхъ домахъ, съ заднимъ сторонъ, должно было сдѣлать отверстія въ каменныхъ стѣнахъ, чтобы чрезъ оныя, а также чрезъ разломанныя крыши спасти несчастныхъ. Водой нанесено въ жилища нѣсколько футовъ выш. песку; домамъ чрезвычайно сдѣлались сыры, многіе изъ нихъ повреждены. Весьма многіе изъ жителей лишились всего своего достоянія. Вѣнскія газеты пригласили жителей столицы къ пожертвованіямъ въ пользу пострадавшихъ отъ наводненія.

— Работы, по сооруженію желѣзныхъ дорогъ, на счетъ правительства, подвигаются съ большимъ успѣхомъ, и всѣ тѣ дороги, которыя теперь предположено построить, вскорѣ будутъ начаты. Черезъ двѣ недѣли начнутся работы при постройкѣ дорогъ изъ Праги до Саксонской и Баварской границъ. Работы при желѣзной, дорогѣ въ Галицію, начнутся въ до 1866 году на всемъ протяженіи, то есть изъ Бохны до Черновца, что на молдавской границѣ. Число рабочихъ, находящихся при средней дорогѣ, въ Венгріи, простирается до 14,000 чел.

— Къ несчастіямъ, причиненнымъ въ Богеміи необыкновенно сурою зимою, должно прибавить еще причислить и то ужасное происшествіе, что 25 дѣтей, которыя возвращались въ отдаленную деревню изъ училища, сбившись съ дороги; замерзли на открытомъ полѣ. Два человѣка, отправленные изъ деревни къ нимъ на встрѣчу, подверглись той же участи.

— Губернаторъ Моравской и Силезской провинціи, графъ Угарте, скончался въ Бернѣ, 25-го Апрѣля сего года.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, 24 maja.

Król Jego Mość postanowił, iż odtąd zostające pod berłem pruskim w Szwajcaryi księstwo *Neuchâtel* i *Valangin*, ma być nazywane księstwem *Neuchburg* i *Valendis*.

— Cała oświecona klasa żywo jest zainteresowana ostatniem dziełem Alexandra Humboldta pod tyt. *Kosmos*, dedykowanem przez tego sławnego męża naszemu dostojnemu Monarsze. Z świetnym obrazem fizycznego świata, skręślonym dzielną ręką i z zapalem udzielającym się czytelnikom, połączona w niem jest literatura wszystkich narodów, krytycznie roztrząsana we wszystkich głęziach. Plody starożytności równie jak plody czasów terażniejszych, znajdują tam słusne ocenienie. Dzieło to, zdaniem uczonej krytyki, należy do największych dzieł naszego wieku.

Poznań, 28 kwietnia.

Wczoraj odbył się w katedrze obrzęd poświęcenia X. Przyluskiego, na godność Arcybiskupa Poznańsko-Gnieźnieńskiego. Obrzędu poświęcenia doposażił X. Dąbrowski, Suffragan Poznański, w asystencyi X. Biskupa Brodziszewskiego, Suffragana Gnieźnieńskiego, i Markowskiego, Opatą Trzemeszyskiego.

— Z Düsseldorfu piszą pod d. 28 kwietnia: Z wiarogodnego źródła odebraliśmy wiadomość z Berlina, że Królestwo Ich Mość nie odwiedzą już latem prowincyi nadreńskiej, ale że Król postanowił odbyć podróż do Pruss zachodnich i do Śląska, w celu przekonania się naocznie o spustoszeniach zrzadzonych tam przez powódź, i udzielenia pomocy mieszkańcom.

A u s t r i a.

Wiedeń, 5 maja.

Miasto nasze dotknięte zostało okropną powodzią, tém dotkliwszą, że niespodziewaną, i że najwięcej ubodzy mieszkańcy przedmieść od niej ucierpieli. Dnia 24 kwietnia o godz. 4½ po południu, oberwała się chmura ponad przedmieściami *Dornbach* i *Hernals*, tak gwałtownie, że w oka mgnienia ryszotki zamieniły się w rwące strumienie, i w kilku minutach, tak rzeczone przedmieścia, jako też wiele pobliskich placów i ulic na trzy stop wysoko zalaty. W domach niżej położonych, były nawet miejsca na 5½ stop pod wodą. Tu i ówdzie musiano nieść ratunek na łodziach; w wielu domach powybijano od tyłu ulic otwory w murach, aby przez nie, a nawet i przez wyłamanie dachów, ocalić życie mieszkańcom. Woda naniosła do mieszkań mułu na kilka stop wysoko; domy przesiąkły całkiem wilgocią; wiele z nich musiano popodpierać. Mnóstwo jest ludzi pozbawionych całego swego mienia. Gazety wiedeńskie wezwały mieszkańców stolicy do składek dla nieszczęśliwych.

— Roboty około dróg żelaznych, budowanych kosztem rządu, idą z wielkim pośpiechem, drogi zaś, których budowa została teraz postanowiona, wkrótce rozpoczęte zostaną. Za parę tygodni rozpoczną się roboty około dróg prowadzących z Praги do granicy saskiej i do granicy bawarskiej. Roboty około drogi żelaznej galicyjskiej rozpoczną się na całej linii w roku 1846, to jest z Bochnii aż do Czernowic, na granicy Mołdawskiej. Liczba robotników użytych do drogi środkowej w Węgrzech, wynosi do 14,000.

— Do okropnych klęsk i nieszczęść jakie w Czechach nadzwyczaj sroga tegoroczna zima sprawiła, policzyć także należy ten niesłychany przypadek, że 25 dzieci wracając do odległej wsi ze szkoły, zabłądziwszy, zmarły na otwartym polu. Dwaj ludzie, których ze wsi naprzeciw nim wysłano, ulegli podobnemuż losowi.

— Gubernator prowincyi Morawii i Śląska, Hr. Ugar-te, zakończył życie w Bernie d. 25 kwietnia r. b.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 10 Мая.

Совѣщанія палаты депутатовъ. Засѣданія 7, 8 и 9 Мая. На засѣданіи 7-го числа, палата занималась соображеніемъ 1-й статьи проекта постановленія о вооруженіи парижскихъ укрѣпленій, по силѣ коей, кредитъ, требуемый на матеріалы для сего вооруженія, назначенъ комиссіею на 14,130,000 фр. Статья эта принята была большинствомъ 227 голосовъ противъ 114. Во время происходившихъ по сему предмету прений, между Гг. Ми Тьеромъ и Ламартиномъ произошла размолвка. Последний объявилъ съ кафедры, что онъ въ палатѣ будетъ требовать отъ Г. Тьера объясненія словъ, показавшихся для него оскорбительными. Вслѣдствіе сего, тотчасъ по окончаніи засѣданія, оба противника, въ сопровожденіи трехъ избранныхъ свидѣтелей, приглашенные были къ председателю палаты, которымъ, на засѣданіи 8-го числа, объявлено было палатѣ, что недоразумѣнія, произшедшія наканунѣ того дня, окончены дружественнымъ образомъ. За сѣмъ палата открыла, безъ баллотировки, проектъ Г. Ларошъ-Жаклена, чтобы матеріалы для вооруженія хранимы были не въ Буржѣ, а въ Тулузѣ, и чтобы, въ случаѣ вооруженія парижскихъ укрѣпленій, засѣданія палаты переносимы были въ другой городъ. Той же участи подвергся проектъ и Г. Бельмова, который требовалъ чтобы перевозка вещей для вооруженія, происходила изъ Буржа въ столицу, не иначе, какъ по силѣ особаго по сему предмету постановленія палаты. Проектъ этотъ отвергнутъ большинствомъ 206 голосовъ противъ 178. На засѣданіи 9-го, палата послѣ продожительныхъ прений, приняла 2-ю статью, по силѣ коей, изъ общей суммы, назначенной для вооруженія парижскихъ укрѣпленій, въ настоящемъ году употребленъ будетъ одинъ миллионъ, а въ слѣдующемъ 3,280,000 фр.; а также и 3-ю статью, по которой, хранящіеся въ Буржѣ вещи для вооруженія, только въ случаѣ войны могутъ быть перевозимы въ Парижъ. За сѣмъ присутствовали къ собранію голосовъ по всему проекту закона, который принятъ былъ большинствомъ 227 голосовъ противъ 131. Потомъ начались пренія о кредитѣ 2,176,000 фр., на поддержку историческихъ памятниковъ; изъ этой суммы предназначено 1,310,000 на поддержку церкви Св. Квинны въ Руэнѣ, 438,000 для замка въ Блау, и 420,000 на починку амфитеатра въ Арль. Палата утвердила всѣ суммы проекта, по поводу недостаточнаго числа присутствовавшихъ членовъ.

— При открытіи сегодняшняго засѣданія проектъ о поддержкѣ историческихъ памятниковъ принятъ 191 голосомъ противъ 43.

— Последнія извѣстія изъ Мексики, довольно важны. Новое правительство встрѣчъ етъ большія препятствія и безначаліе снова угрожаетъ злополучному краю. Должности президента ищутъ: изгнанный президентъ Гомесъ Фаріасъ и генераль Альмонте, теперешній посланникъ республики въ Соединенныхъ Штатахъ. Министръ иностранныхъ дѣлъ препроводилъ правительству Соединенныхъ Штатовъ энергическую ноту, противъ присоединенія Техаса. Въ то же время здѣсь закрыты всѣ гавани для кораблей Соединенныхъ Штатовъ, и предписано войскамъ немедленно выступить къ границамъ. Говорятъ, что главнокомандующимъ будетъ назначенъ генераль Альмонте; начальствуя надъ войсками онъ скорѣе можетъ надѣяться быть избраннымъ въ президенты. Французскій и англійскій посланники не согласуются въ мнѣніи касательно присоединенія Техаса. Первый изъ нихъ намѣревается держаться совершеннаго нейтралитета, а послѣдній требуетъ сохраненія независимости и опровергаетъ права на присоединеніе Техаса къ Американскимъ Штатамъ. Сантана ожидаетъ въ заключеніи рѣшительной своей участи. Кажется, что онъ будетъ приговоренъ къ смерти; по временное правительство замѣнитъ казнь пожизненнымъ изгнаніемъ.

— Въ *Sentinelles de Toulon*, отъ 4-го ч. с. м. сообщаютъ, что отрядъ войска въ 1,500 человекъ, отправился въ Альжиръ на двухъ фрегатахъ: *Гомеръ* и *Этнѣ*. Фрегатъ *Asmodee* прибылъ сюда послѣ 40 часовъ пути; это—первый примѣръ скорости плаванія, изъ Альжира въ Тулонъ.

12 Мая.

Въ минувшую Субботу, Король, прибывъ изъ Нельи въ Тюльерійскій замокъ, занимался съ мини-

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 10 мая.

Обряды Избы Депутатовъ. Посѣденія д. 7, 8 и 9 мая. На посѣденіи д. 7, Изба зъимовала сія розрѣшаніемъ 1-шаго арт. проекта до права о уброеженіи варовни Парыжскихъ, według którego, kredytъ żądany na materiały do tegoż uzbrowienia, oznaczony został przyjęty większością głosów 227 przeciw 114. Podczas toczonych z tego względu rozpraw, PP. Thiers i Lamartine przemówili się z sobą. Ostatni oświadczył z mównicy, iż po za obrębem Izby żądać będzie od P. Thiers objaśnienia słów, w których upatrywał obrazę. W skutek tegoż, zaraz po skłóceniu uspatrywał obrazę. Do skutku tegoż, zaraz po skłóceniu uspatrywał obrazę, obaj świadkami przeciwnicy, w towarzystwie trzech obronnych świadków, zaproszeni zostali do Prezesa Izby, który na posiedzeniu d. 8, zawiadomił Izbę, iż wynikiem dniem przedtem nieporozumieniem, w dobry sposób załatwione zostało. Następnie Izba odrzuciła bezgłosowania wnioski P. Laroche-Jacquelin, ażeby materiały uzbrowienia złożony był w Tuluzie nie w Bourges, i aby w razie uzbrowienia warowni Parыжскихъ, posiedzenia Izby przeniesione zostały do innego miasta. Tegoż losu doznał wniosek P. Bethmont, aby przewiezienie materiały uzbrowienia z Bourges do stolicy, mogło tylko nastąpić na mocy osobnego w tym względzie prawa, mającego się uchwalić przez Izbę. Wniosek ten odrzucono większością głosów 206 przeciw 178. Na posiedzeniu d. 9, Izba, po długich rozprawach, przyjęła арт. 2-гі, stanowiący, iż z ogółnej summy na uzbrowienie warowni Parыжскихъ, w roku bieżącym użyty ma być milion, a w roku następnym 3,280,000 franków; oraz dodatek Komisji do арт. 3-го, według którego, materiały złożony w Bourges, tylko w przypadku wojny może być przywieziony do Parыжа. Potem przystąpiono do głosowania przez podział nad całym projektem do prawa, i takowy większością głosów 227 przeciw 131, przyjęto. Z kolei zaczęły się rozprawy nad kredytem 2,176,000 franków, na utrzymanie pamiatek historycznych, z której-то summy 1,318,000 dla kościoła St. Quen w Rouen, 438,000 tysięcy w Arles, i 420,000 na naprawę amfiteatru w Arles. Izba zatwierdziła szczegóły we wszystkie te summy, nie mogła przeciw głosować nad ogółem prawa, z powodu niedostatecznej liczby obecnych członków.

— Na początku dzisiejszego posiedzenia przyjęto prawo o utrzymaniu pamiatek historycznych, większością 191 głosów przeciw 43.

— Ostatnie wiadomości z Meksyku są dość ważne. Nowy rząd, przy ustaleniu się, musi walczyć z wielkimi trudnościami, a bezrząd znowu zagraża nieszczęsному krajowi. Spółzawodnicą na urząd Prezydenta, są: Gomez Farias i Jeneral Almonte, dotychczasowy Posen Rzeszypospolitej przy Stanach Zjednoczonych. Minister spraw zagranicznych, przesłał rządowi Stanów Zjednoczonych silną protestacją przeciw wieleleniu Texas. Zarazem zamknięto wszystkie porty kraju, okrętom Stanów, i polecono, aby wojsko jak najprędzej wyruszyło ku granicy. Główne dowództwo ma otrzymać Jeneral Almonte, przez co, mając s ię zbrojną w rękę, prędić może się spodziewać wyboru na godność Prezydenta. Posłowie: francuzki i angielski są podzieleni w zdaniu względem wielelenia Texas. Pierwszy chce pozostać zupełnie neutralnym, i pozostawić Texaanom wolność wyboru, gdy tymczasem drugi żąda utrzymania niezawisłości, i zaprzecza im prawa przyłączenia się do związku Amerykańskiego. Santana ciągle w więzieniu oczekuje rozstrzygnięcia swego losu. Żąda się, że będzie skazany na śmierć, lecz że rząd tymczasowy zmieni mu powyższą karę na wieczne wygnanie.

— *Sentinelles de Toulon* donosi pod d. 4 b. m.: 1,500 wojska wsiadło na dwie fregaty: *Gomer* i *Etna*, które udały się do Algieru. Fregata *Asmodee* przybyła tu w 40 godzinach; jest to najszybsza podróż, jaką kiedy odbyto z Algieru do Tulonu.

Dnia 12 maja.

W zeszłą Sobotę Król przybył z Neuilly do Tuileryów, gdzie pracował z Ministrami. Wieczorem

страми. Вечеромъ, Его Величество принималъ въ Целси г-на Гизо, коего здоровье быстро поправляется, и еще другихъ знатныхъ особъ.

— Наслѣдникъ герцога Саксен-Веймарскій приѣхалъ въ Парижъ и остановился въ приготовленномъ для него дворцѣ *Elisée Bourbon*.

— Носатся слухи, что въ Июль мѣсяцъ сего года посетятъ Парижъ: Королевы—англійская и испанская, и Короли неаполитанскій и нидерландскій. Августѣйшіе посетители намѣрены прожить нѣкоторое время въ нашей столицѣ; для встрѣчи ихъ отправятся на границы государства принцы. Герцогъ и герцогиня Немурскіе встрѣтятъ Королеву Викторію; принцъ Жуэвильскій выѣдетъ къ испанской границѣ, для встрѣчи Королевы Изабеллы; герцогъ Омальскій—въ Марсель, для встрѣчи деди своего Короля Неаполитанскаго, а герцогъ Монпансье отправится въ Дюнкерхенъ, для встрѣчи Короля Нидерландскаго, который прибудетъ туда моремъ. Для высочихъ гостей приготовляютъ покои въ замкѣ и въ Луврѣ, въ коихъ некогда жилъ Генрикъ IV.

— Бюджетъ будетъ представленъ палатѣ въ слѣдующій Четвертокъ, такъ какъ закрытіе палатъ послѣдуетъ въ концѣ Іюня или въ первыхъ числахъ Іюля мѣсяца.

— Въ Тулузу прибыли пятеро молодыхъ Персіанъ, изъ знатнѣйшихъ фамилій, для образованія во Франціи. Они находятъ на попеченіи одного французскаго офицера, который, съ разрѣшенія правительства, былъ въ Испани, и занимался образованіемъ персидскихъ войскъ на европейскій манеръ.

13 Мая.

— Королева Викторія пригласила герцога Немурскаго на большой придворный праздникъ, который будетъ 20 Іюня.

— Г. Гизо только послѣ закрытія засѣданій палаты отправится на воды въ Виши. Говорятъ, что съ будущаго Понедѣльника онъ опять вступитъ въ управленіе своимъ министерствомъ.

— Князь Гликсбергъ третьяго дня отправился изъ Парижа въ Мадридъ, съ весьма важными депешами.

— Университетскій совѣтъ, по предложенію г-на Кузона, единогласно рѣшилъ—философскія лекціи г-на Рояе-Коллара помѣстить въ число учебныхъ книгъ. Этою честью онъ первый изъ авторовъ пользуется при жизни.

— Королевскимъ постановленіемъ, г-нъ Блондель назначенъ генеральнымъ директоромъ гражданскихъ дѣлъ въ Альжирѣ, графъ Гюю, директоромъ внутреннихъ дѣлъ и публичныхъ зданій, г-нъ Саладенъ, директоромъ финансовъ и торговли, а полковникъ Дома главнымъ директоромъ арабскихъ дѣлъ.

— Главный совѣтъ французскаго банка рѣшилъ открыть отдѣленіе банка въ Альжирѣ, съ основнымъ капиталомъ 10,000,000 фр. Банкъ даетъ 2 миліона, а 8 миліоновъ будутъ собраны посредствомъ акцій.

14 Мая.

— Вчера, въ палатѣ депутатовъ, маршалъ Сультъ представилъ проектъ, чтобы Амьенскій арсеналъ переведенъ былъ изъ города въ цитадель, причемъ будетъ сэкономлено 75,000 фр. Засимъ начались пренія о сѣверной желѣзной дорогѣ.

— Вчера палата перовъ приняла безъ преній проектъ закона о приведеніи въ исполненіе трактата, заключеннаго съ Сардинією, о перенесеніи литературныхъ произведеній.

А н г л и я.

Лондонъ. 10 Мая.

Засѣданія нижней палаты парламента, вчерашняго и третьего дня, не представляютъ ничего достопримѣчательнаго. Разсмотрѣніе Шотландскаго билля о нивъ Шотландіи было отложено до 23-го числа; билль о фермахъ разоваивашъ въ комитетъ, разсматривала проектъ сэръ Джозефа Граггама, относительно устройства мерицианской части. Наконецъ, палата, разсмотрѣвъ предложеніе г-на Гутта, о обложеніи Австраійскаго хлѣба пошлагомъ, наравнѣ съ Канадскимъ, отвергла оное большинствомъ 147 голосовъ, противъ 39.

— Въ верхней палатѣ только вчера происходило засѣданіе, которое, по существу дѣла, не представляетъ ничего занимательнаго.

принималъ Monarcha в Neuilly P. Guizot, который быстро wraca do zdrowia, i kilka innych znakomitych osob.

— Przybył tu dziedziczny Xiążę Sasko-Wejmarski i zajął przygotowane dlań pokoje w pałacu Elisée Bourbon.

— Trwają pogłoski, że w miesiącu Lipcu kilku Monarchów przybędzie do Paryża, to jest: Królowe: Angielska i Hiszpańska i Królowie: Neapolitański i Niderlandzki. Ci dostojni goście zahawią czas niejaki w tutejszej stolicy, a synowie Królewscy wyjadą na granicę, dla ich powitania. Xiążę i Xiężna Nemours udadzą się na przyjęcie Królowej Wiktoryi; Xiążę Joinville wyjedzie ku granicom Hiszpańskim na przeciw Królowej Izabelli; Xiążę Aumale do Marsylii na powitanie wuja swego, Króla Neapolitańskiego, a Xiążę Montpensier przyjmować będzie w Dunkierce Króla Niderlandzkiego, który morzem przybędzie. Na pomieszczenie dostojnych gości przygotowane będą pokoje w zamku i w Luvrze, zajmowane niegdys przez Henryka IV-go.

— Budżet ma być przedstawiony Izbie w przyszły Czwartek, Izby bowiem mają zakończyć swoje prace ostatnich dni Czerwca, albo przy początku Lipca.

— Do Tułuzy przybyło pięciu młodych Persów ze znakomitych rodzin, na naukę do Francji. Młodzieńcy pomienieni zostają pod nadzorem francuzkiego oficera artylerji, który za pozwoleniem swego rządu udał się do Jspanii, dla uorganizowania wojsk Perskich na sposób Europejski.

Dnia 13 maja.

— Królowa Wiktorya zaprosiła Xięcia Nemours na wielką ucztę dworską, która ma być dawana 20 Czerwca.

— P. Guizot, dopiero po zamknięciu obrad Izby, uda się do wód w Vichy. Mówią, że już w przyszły poniedziałek obejmie znówu swoje ministerstwo.

— Xiążę Glücksberg wyjechał wczoraj z Paryża do Madrytu z ważnymi depeszami.

— Rada uniwersytecka, na wniosek P. Cousin, postanowiła jednomyślnie umieścić w rzędzie ksiąg klasycznych w przedmiocie filozoficznym, lekcye P. Boyer-Collard. Jest to zaszczyt, który dopiero pierwszego z żyjących autorów spotkał.

— Postanowieniem Królewskiem P. Blondel mianowany został Generalem dyrektorem cywilnych spraw w Algierji; Hr. Huyot dyrektorem spraw wewnętrznych i budowl publicznych; P. Saladin, skarbu i handlu, a Półkownik Daumas, dyrektorem centralnym spraw Arabskich.

— Rada główna banku francuzkiego, postanowiła ostatecznie utworzyć bank filialny w Algierze, z kapitałem 10,000,000 fr. Sam bank daje 2 miliony; 8 milionów zaś ma być zebranych przez akcyę, licząc 8,000 akcyj; każda po 1,000 fr.

Dnia 14 maja.

— Wczoraj, w Izbie Deputowanych, Marszałek Souff przedstawił projekt, aby arsenał w Amiens przeniesiono z miasta do cytadelli, na czem zyskaną będzie oszczędność 75,000 franków. Następnie rozpoczęto ogółowe rozprawy nad kolejną północną.

— Izba Parów przyjęła wczoraj, bez rozpraw, projekt do prawa, względem wykonania traktatu zawartego z Sardynią, o przedruk dzieł literackich.

ANGELIA.

Londyn. 10 maja.

Tak wczoraj, jak i onegdaj, parlament zajmował się małoważnymi sprawami. Izba Niższa odrzuciła Szkocki bil o ubogich do 23 go b. m.; odrzuciła bil o dzierżawach w Szkocyi, i zajmowała się, jako komitet, bilem Sir Jamesa Grahama, o uregulowaniu praktyki lekarskiej. W końcu rozbięła wniosek P. Hutt, który żądał, aby zboże Australskie wprowadzono do Anglii za taką samą opłatą jak Kanadyjskie, i odrzuciła takowy większością 147 głosów, przeciw 93.

— Izba Wyższa tylko wczoraj odbyła posiedzenie, które nie miało nic godnego szczególniej uwagi.

— Вчера, въ нижней палатѣ, сэръ Робертъ Пилъ, на вопросъ лорда Пальмерстона, — сдѣлали Англія распоряженія, на основаніи трактата, заключеннаго въ Вашингтонѣ, къ убѣжденію державъ, неучаствовавшихъ въ этомъ трактатѣ, чтобы они отказались отъ торга невольниками, отвѣчалъ, что Соединенные Штаты вступили уже въ переговоры по сему предмету съ Бразилією, но что отказъ Франціи въ ратификаціи не позволилъ еще Англіи пригласить къ участию въ этомъ дѣлѣ другія европейскія державы; Англія впрочемъ надѣется, что какъ только переговоры съ Францією, которые приходятъ уже въ концу, будутъ совершенно окончены, то все европейскія державы присоединятся къ этому союзу.

— Сэръ Джемсъ Грагамъ предложилъ парламенту проектъ объ учрежденіи трехъ университетовъ въ Ирландіи, въ коихъ молодые люди могли бы получать образованіе безъ различія вѣроисповѣданій. На этотъ предметъ требуется назначенія единовременно 100,000 фунт. ст. и отпуска ежегодно 18,000 фунтовъ на содержаніе учителей и на учебныя пособія.

— Открытая на дняхъ выставка художественныхъ произведеній отличается, по мнѣнію Лондонскихъ журналовъ, количествомъ и достоинствомъ выставленныхъ картинъ и изваяній. Списокъ сей выставки содержитъ слишкомъ тысячу нумеровъ.

11 Мая.

Депутаты отъ города Эдинбурга получили адресъ, за подписаніемъ тысячи избирателей, кои, рѣшительно возставая противъ билла, о назначеніи содержанія Майнвутской семинаріи, объявляютъ, что на будущихъ выборахъ они никого не изберутъ въ члены парламента, кто не станетъ противиться сему биллю. Нынешній депутатъ города Эдинбурга, г-нъ Маколей, отвѣчалъ на это, что не находитъ нужнымъ объясняться по сему предмету; ибо онъ дѣйствовалъ такъ, какъ полагалъ и полагаетъ правильнымъ и соответственнымъ, и что и впредь будетъ поступать такимъ же образомъ.

— Въ нижней палатѣ, по случаю представленія, что около ста членовъ не явились на засѣданіи оной, и что оттого происходитъ остановка въ разсмотрѣніи поступившихъ проектовъ о желѣзныхъ дорогахъ, лордъ Кастельре предложилъ отправить въ Ирландію судебного пристава, съ порученіемъ арестовать не являющихся въ парламента членовъ; лордъ Соммерсетъ поддерживалъ это предложеніе.

— На дняхъ происходило годовичное собраніе Библейскаго общества. Въ представленномъ собраніи отчетъ, доходы общества показаны въ 49,855 фунт. 17 шиллинговъ; отъ продажи библій поступило 47,899 фунт. стер; расходы простирались до 85,817 фунт. Издывеніемъ общества напечатано въ Англіи 605,000 экземпляровъ библій, и за границую 310,211 экземпляровъ.

13 Мая.

Королева и принцъ Альбертъ отправились въ Субботу въ Осборнгаузъ, гдѣ пробудутъ праздникъ Сошествія Св. Духа.

— Лордъ меръ г. Дублина, давалъ на сихъ дняхъ обѣдъ въ ратушѣ, и объявилъ своимъ посетителямъ, что Королева непременно посѣтитъ въ текущемъ году Ирландію. Говорятъ, что лордъ меръ получилъ отъ министра внутреннихъ дѣлъ увѣдомленіе, что если городской совѣтъ поднесетъ Королевѣ пригласительный адресъ, то просьба эта будетъ удовлетворена успѣхомъ.

— По достовернымъ свѣдѣніямъ, въ американскомъ флотѣ находится: 11 линійныхъ кораблей, 17 фрегатовъ, 34 шлюпа и 5 пароходовъ; по этому весь американскій флотъ состоитъ изъ 67 судовъ. Многія изъ сихъ судовъ только теперь еще строятся, такъ что, въ случаѣ войны, Соединенные Штаты не могутъ выставить болѣе 7 линійныхъ кораблей и 11 фрегатовъ. Вообще американскія суда вооружены достаточно.

— 13-го Марта обнародованъ трактатъ, заключенный съ Бразилією, коимъ дозволено Англіи осматривать Бразильскія суда, подозрѣваемые въ перевозѣ Негровъ; а правительство въ Рио-Жанейро предприняло принять дѣятельныя мѣры къ искорененію этого торга, подвергая виновныхъ строжайшей отвѣтственности.

— Вечорай, Sir Robert Peel запытанъ przez Lorda Palmerstona, w Izbie Niższej, czy Anglia, na mocy traktatu zawartego w Washingtonie, poczyniła kroki do skłonienia państw, nienależących do pomienionego traktatu, aby także wyrzekły się handlu niewolnikami, oświadczył: że Stany Zjednoczone już w tym przedmiocie układają się z Brezylją; odmówienie zaś ratyfikacji przez Francją, nie dozwala jeszcze Anglii wezwać do udziału w téj sprawie inne narody Europejskie; pokłada jednakże nadzieję, że jak tylko układy z Francją, które już są na dokonczeniu, przyjdą do skutku, wszystkie mocarstwa przystąpią do tego związku.

— Sir James Graham podał parlamentowi plan założenia w Irlandyi trzech uniwersytetów, dla kształcenia młodzieży, bez względu na wyznanie. Na ten cel żąda jednorazowego wyznaczenia 100,000 funt. szter., oraz udzielania corocznie 18,000 funt. szter. na opłaty profesorów i opatrzenie naukowych potrzeb.

— Otwartą została wystawa Królewskiej akademii sztuk pięknych, która zdaniem pism Londyńskich, równie celuje liczbą, jak i wartością wystawionych obrazów i rzeźb. Katalog wystawy zawiera więcej tysiąca numerów.

Dnia 11 maja.

Członkowie parlamentu, deputowani od miasta Edynburga, otrzymali adres, podpisany przez tysiąc wyborców, którzy oświadczając się stanowczo przeciw bilowi o uposażeniu kollegium w Maynooth, zapowiadają, że przy następnych wyborach za nikim głosować nie będą, kto by się teraz temu bilowi w Izbie nie przeciwiał. P. Macauley, teraźniejszy deputowany od Edynburga, odpowiedział na to, że nie sądzi, aby miał potrzebę usprawiedliwiać swoje postępowanie, gdyż działał tak, jak poczytywał i poczytuje za słuszne i dobre; i że nadal takiego toru trzymać się będzie.

— Kiedy Izba Niższa użalała się przed kilku dniami, że sto członków parlamentu jest nieobecnych, co znacznie utrudza komitety, zajmujące się rozbiorem wielkiej ilości projektów o drogach żelaznych, Lord Castlereagh uczynił wniosek, aby wysłać do Irlandyi sługę sądowego, z poleceniem uwięzienia niestawiających się na obrady członków, a między temi i O'Connell.; Lord Somersett poparł ten projekt.

— Towarzystwo biblijne odbywało przed kilku dniami swoje doroczne zgromadzenie. Z odczytanego na niem sprawozdania dowiadujemy się, że towarzystwo miało 49 855 funt. szt. 17 szel. dochodu; z sprzedaży biblesi zebrało 47,899 funt.; wydatkowało zaś 85,817 funt. Towarzystwo wydało w Anglii 605,000 egzemplarzy biblesi, za granicą zaś 310,211.

Dnia 13 maja.

Królowa wyjechała w Sobotę z Xięciem Albertem do zamku Osbornehouse, położonego na wyspie Wight, gdzie święta Zesłania Ducha św. przepędzić zamysła.

— Lord Mer miasta Dublina, dając przed kilku dni mi biesiadę w ratuszu, doniósł swym gościom, że monarchini niewątpliwie zwiedzi tego lata Irlandyą. Mówią, że Lord Mer otrzymał od Ministra spraw wewnętrznych zawiadomienie, że jeżeli rada miejska uchwali adres, zapraszający Monarchinią, życzenie to pożądanym otrzyma skutkiem.

— Z dobrych źródeł dowiadujemy się, że marynarka Amerykańska składa się z 11 okrętów wojennych, 17 fregat, 34 szalup wojennych, i 5 parostatków; tak więc cała siła morska Ameryki, licząc w to i parostatki, składa się z 67 okrętów. Ale pomiędzy temi statkami jest wiele dopiero budujących się, które potrzebują czasu do ukończenia; a zatem, w przypadku wojny, Stany-Zjednoczone nie mogą wystawić więcej nad 7 okrętów liniowych i 11 fregat. Wszystkie te statki są dobrzeuzbrojone armatami.

— W dniu 13 marca wyszedł termin traktatu handlowego z Brezylją, pozwalającego Anglii przegłądać okręty Brezyljskiego, podejrzane o przywóz niewolników; natomiast rząd w Rio-Janeiro wydał rozkazy, aby przedsięwzięto najściślejsze środki do wykorzenia tego handlu i pociągania wszystkich wykraczających do surowej odpowiedzialności.

Бельгія.

Брюссель, 11 Мая.

Вчера палата представителей, окончивъ заседание, отерочила заседания свои на неопредѣленное время. Засѣданія сената еще продолжаются.

— Въ одной бельгійской копи каменнаго угля, называемой *den Bas*, произошло, 5-го Мая, воспламенение газа, причинившее большое несчастье. Изъ копи показался дымъ безъ взрыва; но такъ какъ оттуда не выходилъ ни одинъ работникъ, то смотритель копей спустился въ шахту, и нашелъ 23 человека обожженными, 34 задохшимися и 6 засыпанными землею. Изъ 94-хъ работниковъ, находившихся въ копи, остались невредимы только 27.

Италія.

Римъ, 5 Мая.

Папа вѣрилъ Джакомо Антонелли управленію министерствомъ финансовъ, коимъ онъ управлялъ временно, и назначилъ аудитора Римской роты, кардинала Пьетро Марини, губернаторомъ Рима и генеральнымъ директоромъ полиціи.

— Генералъ Замбони отправленъ для осмотра Панапскихъ войскъ.

— Не только въ провинціальныхъ городахъ, но и въ насъ арестуются по ночамъ многія лица.

— 26-го м. м. заключена здѣсь конвенція, между кардиналомъ Ламбускини и испанскимъ повѣреннымъ въ дѣлахъ, кавалеромъ Кастильо и Айенса, по силѣ которой переговоры имѣютъ продолжаться въ Мадридѣ. Конвенція эта отправлена съ курьеромъ къ испанскому правительству, и безъ сомнѣнія будетъ ратификована. Говорятъ, что назначенный посланникомъ въ Мадридъ, Монсеньоръ Брунели, будетъ также названъ Панапскимъ нунціемъ; а такъ какъ для сего нужно быть епископомъ, то Папа возведетъ его въ санъ епископа, *in partibus*, не ожидая собранія консисторіи.

Испанія.

Мадридъ, 3 Мая

Бывшій на дняхъ, въ лѣтнемъ дворцѣ, Виста-Алегре, балъ, по случаю тезоименитства Королевы Христы, замѣчательнъ по нѣсколькимъ происшествіямъ, князь Кастро-Террено, старикъ 90 лѣтъ, упалъ съ деревянной лошади на карусели, и сильно ушибъ голову. На прудѣ, находящемся въ паркѣ, морской министръ устраивалъ катанье, во время коего, лодка, наполненная дамами и управляемая однимъ адмираломъ, почти на самой серединѣ, опрокинулась; къ счастью, всѣ онѣ отлично плавали, и хотя парадныхъ мундирахъ, не хотѣли раздѣваться въ присутствіи Королевы, поэтому не могли подать помощи. Королева Изабелла ѣздитъ въ коляскѣ, запряженной обыкновенно лошадьми, но на этотъ случай заложены были мадорскія лошади, коими правилъ г-нъ Маркусъ-де-ла-Роза. Министръ оказался весьма неискуснымъ возницею, и коляска шатравно опрокинулась, еслибы ѣхавшій возлѣ нея верхомъ, князь Санъ-Карлосъ, не удержалъ во время лошадей. Повозка, въ коей находилась придворная прислуга, упала подъ Толедакаго моста. Когда начался развѣздъ 800 гостей и стали требовать колясокъ, при этомъ поднялась такая суматоха и давка, что многія дамы лишились своихъ брилліантовъ, а у нѣкоторыхъ въ Виста-Алегре, Инфантъ Донъ-Франциско, котормъ въ Prado.

— Лавинкида за упокой жертвъ, павшихъ отъ рукъ Французовъ въ 1808 году, совершена была въ нынѣшнемъ году весьма скромно, безъ всякаго торжества.

— Здѣшній муниципалитетъ намѣренъ приказать—разобрать старый домъ, въ коемъ находился въ заключеніи французскій Король, Францискъ I, и котораго всегда обращалъ на себя вниманіе путешествующихъ Французовъ. Но друзья историческихъ па-

Бельгія.

Bruxella, 11 maja.

Wczoraj, Izba Reprezentantów, ukończywszy swoje czynności tegoroczne, odroczyła swe posiedzenia na czas nieograniczony. Posiedzenia Senatu odbywają się ciągle.

— Dnia 5 b. m. w belgijskiej kopalni węgla kamiennego, nazwanej kopalnią *den Bas*, zapalenie się gazu zrzażyło okropne nieszczęście. Nie słysząc eksplozji, widziano tylko gęsty dym, wybuchający z otworu kopalni; gdy żadnego nie widać było robotnika, Inspektor kopalni spuścił się na dół i ujrzał niestety! 23 ludzi spalonych i pokaleczonych, 34 zaduszonych a 6 zasypanych. Z 94 robotników, którzy podczas tej katastrofy znajdowali się w kopalni, tylko 27 ocalało.

Вѣосѣт.

Рымъ, 5 мая.

Отецъ св. повѣрилъ оstateчно X. Giacomo Antonelli министерство казны, котрымъ до тѣхъ поръ временно заведывалъ; oraz mianował audytora Rzymskiej rotty, Mons. Pietro Marini, Gubernatoremъ Rzymu i jeneralnymъ Dyrektoremъ policji.

— Jeneralъ Zamboni wysłany został na przeglądъ войскъ Папезкихъ.

— Nie tylko w miastach prowincjonalnych, ale i u nas aresztują w nocy wiele osób

— 29-go z. m. zawartą została tutaj konwencja między Kardynałem Lambruschini i sprawującymъ интереса испанские, кавалеромъ Castillo y Ayensa, według której, dalsze układy prowadzone będą w Madrycie. Konwencja ta została przesłana rządowi hiszpańskiemu, i nie wątpią, że będzie ratyfikowana. Przeznaczony na Posła nadzwyczajnego do Madrytu, Mons. Bruneli, ma być mianowany także Nuncyuszemъ Apostolskimъ; a że w takimъ razie musi być biskupemъ, przeto Ojciecъ св. nie czekającъ zgrahodzenia konsystorza, podnieśli go do godności Biskupa *in partibus*.

Испанія.

Мадридъ, 3 мая.

Uczta dana temi dniami w letnimъ замку Vista Alegre, z powodu uroczystości imienin Królowej Krystyny, odznaczyła się kilku wypadkami, które łatwo się mogły zakończyć w sposóbъ tragiczny. Dziewięćdziesięcioletni Marszałekъ, Xiąże Castro Terreno, spadł z konia drewnianego na karuzeli i mocno stłukłъ sobie głowę. Na stawie, znajdującymъ się w parku, Ministerъ marynarki urządziłъ przejażdżkę wodną, podczas której, łódź napelniona damami, kierowana przez jednego z Admiralówъ, przewróciła się prawie na środku; szczęściemъ, że wszystkie były dzielneimi pływaczkami, i lubo z niebezpieczeństwemъ dopłynęły do brzegu: mężczyznomъ bowiem, ubrani galowo, nie śmieli się rozbić w obecъ Królowej, ażeby pośpieszyć na pomoc. Królowa Izabella jechała w lekkimъ powozie, zaprzężonymъ zwykle osłami, tą razą zaś małemi koniami, которми P. Martinez de la Rosa kierował. Ministerъ okazałъ się bardzo złymъ woźnicą, i powózъ byłby się nieochybnie wywrócił, gdyby towarzyszący mu konno Xiąże San Carlos, nie wstrzymałъ w porę zgarowionychъ koni. Omnibusъ wiozący lokajówъ dworskich, wywróciłъ się przy moście Toledańskimъ; przy rozjeżdżaniu się zaś 800 gości, i zwolowaniu powozówъ, powstałъ taki zgiełkъ i zamieszanie, że wiele dam utraciło w ciżbie swoje klejnoty, i miało suknie podarte. Podczas tej uczty w Vista Alegre, Infantъ Donъ Francisco, nie będącъ na nią zaproszonymъ, przejeżdżałъ się z rodziną swoją po Prado.

— Żałobna doroczna uroczystość z powodu ofiar, poległychъ w dniu 2 maja 1808 r. z ręki Francuzów, odbyła się w tymъ roku nader skromnie, bezъ żadnej okazałości.

— Muncypalnośćъ tutejsza postanowiła kazaćъ rozobrać stary dom, w którymъ Królъ francuzki, Franciszekъ I, był więziony, i który zawsze zwracałъ na siebie uwagę przejeżdżającychъ Francuzów. Atoli przyjaciele pomnikówъ

мятниковъ надѣются, что богатый банкиръ Саламанки купить этотъ домъ и предохранить его отъ угрожающаго ему разрушенія.

7 Мая.

Каждую минуту ожидаютъ курьера, который долженъ привезти конкордатъ, заключенный въ Римѣ г-мъ Кастильо и Айенса.

— Старшій сынъ инфанта Донъ Франциска де Паула, который командовалъ полкомъ Мадридскаго гарнизона, получилъ внезапно приказаніе — съѣхать въ теченіи 8 дней полкъ, и отправиться въ Наварру, гдѣ онъ долженъ принять другой полкъ.

— Г-нъ Мартинесъ де ла Роза получилъ знаки большаго ордена Почетнаго Легиона.

— Генералъ Нарваэзъ будетъ назначенъ предсѣдателемъ Королевской академіи Исторіи, на мѣсто умершаго на сѣхъ дняхъ аббата Ла-Каналь.

— Изъ всѣхъ провинцій получаютъ донесенія о опустошеніяхъ, причиняемыхъ сильнымъ падежемъ овецъ.

ТУРЦИЯ.

Константинополь, 25 Апрѣля.

Англійскій посланникъ получилъ предписаніе лорда Абердина, чтобы онъ отозвалъ находящихся въ Турціи службъ англійскихъ офицеровъ, съ объявленіемъ имъ, что это признано нужнымъ, вслѣдствіе того, что Порта приглашаетъ къ себѣ французскихъ офицеровъ; чѣмъ Англія обижается. Министръ иностранныхъ дѣлъ отвѣчалъ на это, что Порта пригласила къ себѣ въ службу только одного французскаго инженернаго офицера и четырехъ унтеръ-офицеровъ, для назначенія ихъ учителями въ военныя училища; а такъ какъ они принадлежатъ не къ тому роду оружія къ которому принадлежатъ Англичане, то въ этомъ не можетъ быть никакой обиды для Англіи.

— Относительно народнаго воспитанія, со времени обнародованія фирмана о преобразованіи учебныхъ заведеній, обнаруживается французское стремленіе, и есть предположеніе ввести сіе воспитаніе прямо Французамъ. Французско-Турецкіе журналы весьма дѣятельны въ этомъ отношеніи, а въ *Courier de Constantinople* совѣтуютъ Портѣ, чтобы французскій языкъ былъ введенъ во всеобщее употребленіе.

— Въ Турецкой государственной газетѣ напечатанъ уставъ о преобразованіи военно-учебной части, на основаніи коего, при отдѣльныхъ корпусахъ арміи, учреждены особыя училища, и ввѣрены управленію выпущенныхъ изъ Европы офицеровъ корпуса инженеровъ, или же турецкихъ офицеровъ, кончившихъ курсъ военныхъ наукъ за границею.

30 Мая.

26-го м. м., происходило въ сераѣ Топъ-Капу, при знаменіи пророка, и въ присутствіи Муфтія, чрезъ полномочныхъ, бракосочетаніе Султанши Адиле съ Топханскимъ муширомъ, Ахмедъ-Али-Пашею. Полномочный Ахеда, верховный визирь Реуфъ-Паша, немедленно, по совершеніи обряда, отправился въ квартиру новобрачнаго, гдѣ получивъ подарки, предназначенные для молодой, съ торжествомъ привезъ оныя въ Султанскій дворецъ Чираганъ. На слѣдующій день, Ахмедъ-Али-Паша представлялся Султану.

— Французскій посланникъ г-въ Буркене, пробывъ въ отсутствіи шесть мѣсяцевъ, снова возвратился сюда.

— Бывшій министръ иностранныхъ дѣлъ, Акифъ-Паша, скончался въ Каирѣ, на возвратномъ пути изъ Мекки.

историческихъ mają nadzieję, że bogaty bankier Salamanki zakupi ten dom i ocali go od zgotowanego dlań losu.

Дня 7 мая.

Co-чхвила сподзiewая się tu gońca, mającego przywieźć konkordat, zawarty w Rzymie przez P. Castillo y Ayensa.

— Najstarszy syn Infanta Don Francisco de Paula, który dowodził półkiem, stojącym w Madrycie, otrzymał niespodziewanie rozkaz opuścić stolicę, i udać się w dniach ośmiu do Nawary, gdzie dowództwo innego półku obejmie.

— P. Martinez de la Rosa otrzymał wielki krzyż orderu Legii Honorowej.

— Jenerał Narvaez mianowany został Prezesem Królewskiej akademii historyi, po zmarłym przed kilku dniami ojeu La Canal, do tychczasowym jej Prezesie.

— Ze wszystkich prowincji nadchodzą ciągle doniesienia o spustoszeniach, jakie pomiędzy owocami zrzadza panująca zaraza.

ТУРСЯ.

Konstantynopol, 25 kwietnia.

Posel angielski otrzymał od Lorda Aberdeen polecenie, aby odwołał znajdujących się w służbie Porty wojskowych angielskich, z tém oświadczeniem, że powodem tego jest powoływanie przez Portę oficerów francuzkich, co Anglia uważa za obrazę. Minister spraw zagranicznych odpowiedział, że Pорта powołała do swojej służby tylko jednego francuzkiego oficera od inżynierii i 4-eh podoficerów, aby ich użyć za nauczycieli w szkołach wojskowych; że zaś ci są inni, broni jak wojskowi angielscy, przeto w tém nie może być żaden powód do obrazy Anglii.

— Pod względem wychowania publicznego, od czasu ogłoszenia firmanu o reorganizacji szkół, objawiają się także dążności francuzkie i jest zamiar oddać też wychowanie zupełnie w ręce Francuzów. Francuzko-tureckie dzienniki są przytém bardzo czynne, a *Courier de Constantinople* radzi Porcie usilnie, aby język francuzki w powszechnie wprowadziła użycie.

— Gazeta Tureckiego Państwa zawiera obszernie doniesienia o nowej organizacji nauk wojskowych, w którym to celu zaprowadzono przy pojedynczych korpusach osobne szkoły i oddano je pod kierunek sprowadzonych z Europy oficerów korpusu Inżynierów, albo też oficerów tureckich, którzy wojskowe nauki za granicą ukończyli.

Дня 30 kwietnia.

26-go z. m. odbył się w seraju Top-Kapu, przed chorągwią Proroka, w obecności Mustego, przez zastępców, ślub Sulatani Adile, z Muszyrem Topchany, Achmed Ali Baszą. Zastępca Achmeda, wielki Wezyr Reuf Basza, wnet po obrzędzie, udał się ze świetnym orszakiem do mieszkania oblubienicy, zabrał tamże podarunki, przeznaczone dla panny młodej, i uroczyste odwiedził je do pałacu Sulatńskiego Cziragan. Dnia następnego Achmed Ali Basza przedstawiał się Sultanowi.

— Posel francuzki, P. Bourqueney, po sześciomiesięcznej niebytności, znowu tu powrócił.

— Były Minister spraw zagranicznych, Akif-Basza, umarł w Kairze, powracając z Mekki.